

Elutazott a VDP küldöttsége

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának meghívására a Vietnami Dolgozók Pártjának küldöttsége — élén Le Duc Tho elvtárral, a Politikai Bizottság tagjával, a Központi Bizottság titkárával — részt vett az MSZMP kongresszusán, és 1966. november 28-tól december 10-ig baráti látogatást tett a Magyar Népköztársaságban.

A küldöttséget fogadta Kádár János elvtárs, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára, és szívélyes beszélgetést folytatott vele.

A vietnami pártküldöttség szombaton délután elutazott hazánkba. (MTI)

Magasházak — hol és mikor?

Az új és felújított házak külső képe

Szeged nagyütemű urbanizációjával összefüggésben is érdekli a lakosságot, hogy hol és mikor épülnek a városban magas házak. Az új és javított házak külső képével kapcsolatban is több észrevétel érkezett szerkesztőségünkbe. A közérdekű kérdésekre lapunk munkatársának Arvai József, a városi tanács vb elnökhelyettese adott tájékoztatást.

A város vezetése Szeged építésének jövőjében tervezi magas és középmagas házak emelését. Elsősorban természetesen a város főutcája: a Tisza mindkét partján, de Szeged más, általában építésszerű hangulatos pontjain

is. Így a nagykörút és a sugárutak töréspontjainál, egyenkénti vagy csoportos megjelenésben.

A korábban készített részletes rendezési tervek tartalmazzák ezeket az elgondolásokat. Például Tarjántelepen az első építési ütemben közel 220 lakás kerül középmagas házba. Eddig a technológiai, technikai és gazdasági feltételek nem voltak kielégítőek, s ez az oka, hogy csak néhány hagyományos technológiával megépített középmagas ház készült el. A „Sellő-ház” a Korányi rakparton s a Nádor utcai középmagas ház. Most ugyan csak középmagas lakóház

épül a Lenin körúton, az állami áruházal szomságban. A lakóterületek középmagas, helyenként magas házakkal való beépítésére a most készülő általános rendezési terv is javaslatot tesz. Olyan felfogásban, hogy az átlagszintszám megemlése a beépítést jellegében és hatásában ne tegye embertelenné.

Nagyobb, összefüggő építési területek átlagszintszámának jelentős megemlése a közeli távlatban aligha kerülhet sor. A beruházási költségek ugyanis a közép- és magas házaknál lényegesen nagyobbak, mint a 4—5 szintes blokkok, vagy paneles épületeknél. Néhány adat az összehasonlításhoz: 4—5 szintes lakóépületben blokkos építési technológiával az egy férőhelyre vetített költség 30—32 ezer 500 forint. Paneles építkezésnél 34 ezer 800 forint. Tíz-tizenegyes szintes lakóépületben az egy férőhelyre eső költség — paneles eljárásnál — 40 ezer 300, öntött építési technológiával pedig 39 ezer 700 forint. Tizenhat szintes lakóépületben 47 ezer 300 forint az egy férőhelyre eső építési költség. A számok önmagukért beszélnek, egyelőre tehát csínjban kell bánni a közép- és magas házak építésének gondolatával. A cél ugyanis, hogy a rendelkezésre álló anyagiakból a lehető legtöbb családi otthont építsük.

A homlokzatok festésével összefüggésben valóban voltak, esetleg még akadnak hibák. A műanyag homlokzatfestéssel kapcsolatos tapasztalatok alapján az Építésiügyi Minisztérium saját hatáskörében eltiltotta meghatározott műanyagfestékek alkalmazását a külső falfelületen. Ehhez jelentősen hozzájárultak az építetők, így a városi tanács, valamint a lakosság jogos észrevételei is.

Több döntőbizottsági határozat és levelzés, tehát igen sok huzavona után került sor arra, hogy az Építésiügyi Minisztérium a vállalkozó festő homlokzatok hibáinak kijavítására a felügyelet alá tartozó építőipari vállalatokat az általuk kivitelezett épületeknél kötelezte. A javítási munkákat a műszaki átadás-átvétel időpontjától függetlenül — tehát a garanciális határidő lejártá után is — a kivitelező vállalatok saját költségükre kötelesek elvégezni. A homlokzatok javításának elvégzésére megállapított határidő Szegeden 1968. december 31.

Az építési hatóság és a városi tanács beruházó szerve, a tervosztály úgy rendelkezett, hogy Szeged területén walkyld vagy emfix műanyag festékekkel nem szabad külső felületet képezni. Az új lakó- és középületek tehát ezután hagyományos, tartós és korszerű homlokzatburkolatot kapnak.

M. S.

A tisztségviselő büszkesége

Mindig elgondolkoztam, ha falun vagy városon, régi házakon azt látom: „Épült 1892-ben, építette Kovács János építőmester”. Így és semmi több. A szerény felirat azt jelenti, hogy Kovács János nem szégyellte nevét megörökíteni a házban, büszke volt rá, és gondolom öregkorában a vasárnap délelőtti sétán kézen fogva unokáját, boldogan magyarázta: „Látod, ezt is én építettem”. Talán az is megtörtént, hogy több tapasztalattal, s a múlt idővel Kovács János észrevette: „A szarufa nem úgy áll, ahogy kellene”, de ez örömet nem rontotta, büszke volt a házra. Ő építette, a ház az ő keze nyomát őrzi.

Mindez arról jutott eszembe, hogy a minap egy közönséges vezetővel beszélgettem, aki kissé szomorkásan azt mondta:

— Négy évvel ezelőtt választottak meg elnökhelyettesnek, de sokszor úgy érzem, nem látszik meg, megnyit is dolgoztam.

Vajon meglátszik-e tényleg? Meglátszik-e, hogy a tisztségviselő, tanácsstagok nagy többsége milyen hittel és milyen hivatásérzettel végzi munkáját?

Erről, sajnos, nem sok szó esik, valahogy mindig elkerüljük. Arról persze könnyebb beszélni, ha egy-egy tanácsstag vagy tisztségviselő nem jól végzi a dolgát. Az igazsághoz tartozik az is, hogy megszoktuk: a tanácsnál ügyeket intéznek, ám ha jól végzik, mintha félénk érte dicsérni. A közélet, a tanácsstagi tisztt pedig kemény munkát jelent: munkát, ugyanúgy, mint Kovács Jánosnak házat építeni. Am tanácselnökeink közül hányat dicsérnek, hogy munkája nyomán mennyit fejlődött a község, a város?

Sorolhatnók a példákat vég nélkül, hogy a tisztségviselő milyen és mennyi munkát végeznek. Beszélni kellene arról is, hogy munkájuk igazi örömét az adja meg; mennyire értenek szót, választóikkal? Mert — a példánál maradva — az építőmesterek csak a megbízóval kellett megegyeznie, és ha neve ma is fenn van a ház homlokzatán, úgy nyilván elégedettek voltak munkájával. Tudom, furcsa lenne, ha egy község új művelődési házán az építők és a tervezők neve mellé — bár ezek sem szerepel ott — odairnák azt is, ki volt akkor a tanácselnök.

Keveset beszélünk arról, hogy a megbecsülés nemcsak akkor jár a tisztségviselőnek, ha kitüntetést kap, vagy ha nyugdíjba megy, hanem a csendes, egymást követő heteknapokon végzett jó munkájáért is. Mert ha a tanácselnök, a tanácsstag igazán szereti községét vagy városát, annak fejlődéséért hivatali kötelességén túl is teszi. Nem arra gondolok persze, hogy lapátot vesz a kezébe és úgy segít utat építeni — bár a társadalmi munkában a személyes példamutatás sem utolsó dolog —, hanem olyan embereket választ segítőül, akik lelkesen és áldozatkészen támogatják nemes erőfeszítését az új út létrehozásáért. S ha ez így van, akkor ő épp olyan büszkén sétálhat a falun vagy a város utcáján, mint a példaként említett építőmester.

Büszkéik lehetnek-e tehát a tisztségviselők a község alkotásaira? Azt hiszem egyértelműen válaszolhatunk igennel. Ha nem is kívánjuk, hogy Kovács János példájára írják fel a nevüket is egy-egy ház homlokzatára, de ha jól képviselték községük, vagy városuk érdekét, ha a gondjukra bízott emberek ügyeit jól elintézték, érdemesek arra, hogy elismerően megemlékezzenek róluk.

D. L.

A tűzkárok megelőzhetők

A szegedi Tűzrendészeti Parancsnokság tanácskozást tartott tegnap a szegedi üzemek és intézmények képviselőinek, tűzrendészeti előadónak, hogy az eddigieknél még eredményesebbé tegyék a tűzrendészeti előírások betartását, az általános megelőzési munkát javítsák. Pigniczki Ferenc őrnagy tartott beszámolót. Hangsúlyozta, hogy az előfordult tüzesetek sok esetben amiatt következtek be, hogy nem tartották meg a szükséges előírásokat, más esetekben viszont a hanyagság, a felületesség okozott tüzet. Emiatt számos vezető beosztású személyt bírságotlalt meg.

A tűzkárstatisztikát vizsgálva megállapította az előadó, hogy számottevően csökkent a sugárzó hőből, a dohányzástól és a nyíltláng használatából keletkező tüzek száma. Nem sikerült

viszont csökkenteni a hibás vezetékek elektromos áramterheléséből, a sűrűlódás miatt és a gyermekjátékból keletkező tüzek számát. Ugyanilyen arányban keletkezik kéménytűz, főleg a régi építészeti házakban, de problémát okoz a szabadban való tüzelés is. Az előadó számos példát sorolt fel, amikor kellő körültekintéssel, az előírt szabályok betartásával meg lehetett volna előzni a tüzeseteket.

A tűzrendészeti bizottságok általában jól látják el feladatukat, különösen a ruhagyárban, a Fémfeldolgozó- és Finommechanikai Vállalatnál, a kendergyárakban, az orvostudományi egyetemen, a paprikafeldolgozó vállalatnál, a szalámi-gyárban és még számos helyen. Ugyanakkor különböző helyeken az ellenőrzések alkalmával észlelnek még hiányosságokat. Az éjjeli-őrök és portások egyes helyeken nem ismerik feladatukat, több helyen nincs még elkészítve a tüziadó-terv, másutt viszont a közlekedési utak és tüzcsapok el vannak torlaszolva.

A tűzrendészeti parancsnokság a jövőben megszigorítja ellenőrzéseit és minden esetben felelősségre vonja a mulasztást, a szabálytalanságokat elkövetőket. Ezt segíti az a közeljövőben megjelenő rendelet is, amely szerint a tűzrendészeti jogszabályok be nem tartásáért az eddigi 500 forinttal szemben 3 ezer forintig terjedő pénzbírságot lehet kiszabni.

A beszámolót követően számosan felszólaltak. Különböző javaslatokat tettek, hogy még eredményesebben lehessen megvédeni a népgazdaságot a tűzkároktól.

Egy öreg gazdának fája...

A tsz-irodában fogadják a vendég köszönését. Az elnök elvtárs nincs benn. A főgironómus után érdeklődöm.

— En vagyok — szólal meg egy jól megtermett fiatalember, s félfordulattal hátrapillant a jövevényre, majd zavartalanul böngészi az iratokat.

— A szerkesztőségbe jövevény — bátorodom valamilyen nyomtatékot adni jelenlétnek.

— Mit óhajt? — szól hát-ra a természetes ember, belefedezve az iratcsomóba.

„Szívélyes” fogadtatás

Székel kinnálak. Várok. Az agronómus a szomszéd szobából áthívja Krisztin elvtársat, aki elnökhelyettes és párttitkár egy személyben.

— Nekem sürgős dolgom van — fordul hozzám és „átpasszol” a politikus embernek.

Termelési adatok, éves pénzügyi tervek és bevételek érdekelnek. Megkértem Krisztin Szilvesztert, hívja ide a számok emberét, a főkönyvelőt. A párttitkár egymagában tér vissza, a tsz termelési tervével.

Kissé nehezen igazodunk el a számadatok közt. Tervezési lehetőségek veszélyét érzem.

— Miért nem jött át a főkönyvelő? — kérdezem. — Mégiscsak ő a pénzügyek szakértője.

— Sok dolga van, nem érá.

Furcsállom: egy évben alig kétszer-háromszor látogatunk el a ruzsai Népszabadság Tsz-be, s akkor sem áldoznak fél órát a tájékoztatásra. Az újságíró is ember, bántja önmagát ez a „szívélyesség”.

— Tudja, az emberek azt gondolják: újságíró, jobb ha más nyilatkozik — jegyzi meg a párttitkár.

Aki önmagához hű

A „jobb, ha más mondja” elv a tanulsága annak a levélnek is, melyet egy ruzsai szövetkezeti gazda írt a szerkesztőségnek. A levélíró, aki vállalta a bíráló halálátlan szerepét, 80 éves nyugdíjas ember. A levelet sugallmazó 8—10 szövetkezeti gazda a névtelenség mögé rejtőzött. Talán kockázatos a gazdaságvezetőket bírálni...

— Nem fontos, hogy kikkel beszéltem meg — hárítja el a kérdezősködést Kovács bácsi. — En magam is láttam és nem nézhettem, hogy a gazdasági épületeket elhanyagolják, a rúpaszelet a szabad ég alatt romlik, a vetések ritkák. A vezetők meg nagy prémiumokat vesznek fel.

A házigazda, aki ember-ségből nyújtott otthont a magányos öregnek, méltatlankodik:

— Nem tudom, miért avatkozik az ilyen dolgokba. Itt mindene megvan. Pihenhet, ehet, amennyi jólesik. Nyugdíjat kap... A végén azt hiszik, hogy én biztatom.

Kovács István régi kommunista, sohasem magáért, mindig a közösségért vereszkedik. Régi tsz-tag, a legnehezebb időkben sem lehetett eltávolítani a szövetkezeti

mozgalomtól. Kissé talán „balos”, de tisztelendő benne a kommunista harcosság. — Így jellemezte a ruzsai tanácselnök.

Tények és magyarázatok

Pusztán az a szomorú; névtelen levélíró társai felteket nyíltan vállalni a bírálót „kockázatát”. Példát vehetnének az idős, kommunista Kovács bácsitól.

— Lényegében nem tartalmaz valótlanúságot az a levél. Csupán a mulasztások magyarázata más — ismeri el a főkönyvelő és a párttitkár. Igaz, a rúpaszelet nem silóztuk be, sajnos nem is takartuk le. A gazdasági épületek rongálódottak. A vetés egyrésze, amelyek szeptember első felében kerültek a földre, a szárazság miatt gyengén keltek.

— És a prémium? — Összesen 134 ezer forintot osztottunk ki, az 1965-ös év legjobban dolgozó gazdái jutalmaztuk ezzel. Nemcsak a vezetők kaptak, hanem összesen 64 ember. A közgyűlés megbeszélte, jóváhagyta a prémiumosztást. A tsz-elnök és az agronómus fejenként 13 ezer forint prémiumot kapott, a legjobb brigádvezető 6 ezer forintot. A gazdák 2—4 ezer forint

jutalomban részesültek. Krappan János tanácselnökkel azon gondolkodtunk: vajon nem túl sok-e az a 13 ezer forint egy olyan gazdaságban, ahol az egy családra jutó közösből származó éves jövedelem mindössze 7 ezer 329 forint. Igaz, szabálytalanság nem történt, de erkölcsileg indokolt-e?

Talán nem lesz hiány

Az ideai zárszámadás, amint az előzetes kalkulációk mutatják, nem hoz mérleghiányt. A főkönyvelő mintegy 300 ezer forint többletjévedelemre számít.

A Ruzsai Népgazdaság Tsz összesen 2 és fél millió árbevételre tervezett. A fűszerpaprika és a paradicsom várákázson felül fizetett. A kenyérgabona és az állattenyésztés viszont nem hozta meg a tervezett összeget.

— A burgonyatermesztés szintén veszteséges. Bár mennyiségre elértük a tervezett, a kártevők lerontották minőségét. Így közel 200 ezer forint hiány keletkezett — ismerteti a könyvelő. Végleges számadatokkal még nem rendelkeznek. A gazdálkodás ideai eredményéről majd a zárszámadás nyújt pontos képet.

Balogh Üdön

Jövőre ifjúsági vonat is indul a Szovjetunióba

A Magyar—Szovjet Baráti Társaság országos elnöksége szombaton Mihályfi Ernő elnöklésével ülést tartott a Barátság Házában.

Az elnökség beszámolóját Kristóf István főtitkár terjesztette elő. Kiemelte, hogy a két nép kölcsönös megismerésében nagy jelentőségre tettek szert az egyes szocialista köztársaságok hazánkban megrendezett kulturális napjai és a szovjet köztársaságokban megtartott magyar kulturális napok. Öröndetesen fejlődött a két ország közötti turistaforgalom. Felfüldült az iskolán kívüli orosz nyelvoktatás is. Előreláthatólag jövőre forgalomba kerülhet az új korszerű orosz nyelvkönyv. Tovább bővültek a magyar és a szovjet városok, üzemek, intézmények testvérkapcsolatai is.

A jövő évi munkaterv középpontjában a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulójának méltó megünneplése áll. Jövőre 13 béke- és barátságvonatot indítanak a Szovjetunióba. Közülük hármat a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulója idején. Az Utó-törő-szövetséggel együtt ifjúsági vonat indítását is tervezik. A kulturális évfordulók között hazánkban megünneplik Glinka halálának és Ciolkovszkij születésének 110. évfordulóját. A Szovjetunióban Arany János születésének 150., Mikszáth Kálmán születésének 120. és Ady Endre születésének 90. évfordulója alkalmából lesznek ünnepségek. (MTI)

Magyar dolgozókat tüntettek ki lengyel emlékéremmel

Az 1000 éves Lengyelország milleniumi ünnepségei alkalmából a Lengyel Nemzeti Egységfront országos bizottsága emlékéremmel tüntette ki a magyar—lengyel baráti kapcsolatok fejlesztésében különösen eredményesen munkálkodó magyar dolgozókat: a Hazafias Népfront, a társadalmi és tömegszervezetek funkcionári-

usait, különböző kulturális intézmények munkatársait, újságírókat, műfordítókat, népművelőket. A kitüntetés — „Lengyelország milleniumi emlékérmét” — szombaton bensőséges ünnepségen nyújtotta át Jan Kiljanczyk, a Lengyel Népköztársaság budapesti nagykövete.

Félmillió népszaporulat várható 1980-ig

Az elmúlt napokban hazánkban tanácskoztak a KGST statisztikai állandó bizottságának demográfus szakemberei, akik a többi között a népesedés előreszámításának módszereivel foglalkoztak. Magyar szakemberek a tanácskozási időpontjára érdekes tanulmányt készítettek, amely Magyarország népesedésének várható alakulását taglalja.

A számítások szerint az ország lakosságának száma, amely ez év január elsején 10 166 800 volt, 1980 végére 10 628 000-re emelkedik. Tizennégy év múlva a főváros lakosságának száma meghaladja a kétmilliót. 1980 végére 750 000-rel többen laktak majd a városokban, mint jelenleg. A falvak lakosainak száma viszont 360 000-rel csökken.

A férfiak és a nők száma közötti különbség a következő 14 évben lényegesen csökken. Ezer férfira majd 1045 nő jut a jelenlegi 1069 helyett. (MTI)